UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato in primam Digesti Veteris Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Officio consulis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96393

Visual Library

determinatũ. Jaco.de Rauen.determinat ↄ̃riũ,q̃ mutatũ eſt
eius artificiũ,nã mutatum eſt officium pedone in dona. arg.l.
legatis ſeruis.§.j.ſ.de leg.iij.⁊ ꝑ illũ §.hoc determinatur,⁊ tã-
git ꝑ doc.⁊ Cy.C.de ſuſpe.tuto.l.ij.⁊ dixi in d.l.ſeruis legatis.

LEX XII.

Nupte. Priuilegiũ poteſt princeps facere,vt cõ-
ſularis femina nupta plebeio, conſularẽ
retineat dignitatem. hoc dicit.

De officio conſulis. Rubrica. X.

LEX VNICA.

1 Adminiſtrationem plures habentes quando illam dicũtur
habere inſolidum.
2 Conſul habet iuriſdictionem contentioſam.
3 Judex,ſi corã quo cauſa eſt mota infirmatur,an poterit coram
alio agitari.
4 Tabellio rogatus de ſcriptura,poteſt eam alteri mãdare pu-
blicandam.
5 Nuntius qui primo citauit in cauſa,ipſe idẽ debet in tota cau
ſa citare ⁊ non alius.
6 Nũtiꝰ deputatus ad vnũ banchũ,nõ debet apud alium citare.
7 Cauſa incepta corã vno ex vicarijs Epiſcopi,non poteſt corã
alio illam proſequi.
8 Confeſſio facta corã vno iudice,quando poſſit coram alio exe-
cutioni mandari.

Officium. Conſulatus officiũ circa ma-
numiſſiones verſatur,⁊ cõſu-
les habent adminiſtrationem in ſolidum.⁊ cau-
ſa corã vno ex cõſulibus cepta,nõ põt per aliũ
a explicari,niſi in caſu neceſſitatis.⁊ ↄ̃ſules apud
ſeipſos,poſſunt ſuos ſeruos manumittere,[a] ni
ſi ſit minor.h.d.No.hãc legẽ mirabilem ⁊ bonã. Nota tex.ibi,
qui apud alterũ nomina ediderit ⁊c.No.ꝙ quando aliquis te-
netur aliquid facere cauſa mediante,examinatio cauſe ſibi non
permittitur,vt in minore dicitur ꝙ ſine cauſa nõ poteſt manu-
mittere.¶ Opp.dicit̃ hic,ꝙ ſinguli poſſunt authoritatẽ inter
b ponere,[b] cõtra l.duo ex tribus.ſ.de re iud.Sol.vt hic.⁊ ibi no
gl.ꝙ hic erant ordinarij q̃ habent a l.adminiſtrationẽ.ibi dele-
1 gati.Opp.dicit̃ † ꝙ habent hic adminiſtrationem inſolidũ.cõ-
tra l.pluribus.ſ.de ꝓcu.Sol.q̃dã ſunt officia publica authori-
tate ⁊ vtilitate,q̃ a lege dant̃,⁊ tunc quilibet habet adminiſtra
tionẽ inſolidum,vt hic:quedã ſunt authoritate publica,ſ3 vti-
litate ꝑuata,vt tutele,⁊ tũc idẽ,vt ſ.d admi.tu.l.ſi plures.⁊ l.
tuto.§.cura.e.tit.q̃dã ſunt officia priuata,vt ꝓcuratoris,⁊ tũc
ſi plures ſunt dati ꝓcuratores,non videt̃ quilibet datus inſoli
dũ,ſed pro parte,⁊ no.in d.l.pluribus de procura.⁊ hoc verũ
ſcdm Gul.de Cu.niſi eſſet procurator generalis,⁊ certe nego-
tiatiõis,vt l.j.§.ſi plures.ſ.de exer.⁊ ibi dicã plene. ¶ Oppo.
dicit̃ hic,ꝙ minor non põt apud ſeipſum manumittere. contra
l.ſi rogatus.§.ſi.de manu.vin.Gl.dat plures ſol.ſ3 hec eſt vera,
ꝙ aut minor qui eſt ↄ̃ſul,vult cãm probare ⁊ approbare corã ſe
⁊ nõ poteſt.vt hic,aut vult cauſam corã collega ſuo probare ⁊
tunc corã ſe põt manumittere.vt in l.contraria: q̃ cum manu-
miſſio nõ poteſt fieri niſi ex cauſa,vt inſti.quib.ex cau.manu.nõ
licet.§.pe.⁊ ideo debet cõmitti examinatio illius cauſe,vt hic.
¶ Opp.dicit̃ hic ꝙ minor manumittere nõ põt apud collegam
cõtra l.apud eũ.§.j.ſ.de manu.Dic vt pũctuaui in tex.ꝙ in fine
legis dicitur cã probata,debet fieri punctus,ſ.quod cauſa ma-
numiſſionis debet corã collega fieri,tamen corã ſe poteſt fieri
manumiſſio,vt in cõtrario.¶ Opp.ad hoc de verſiculo, ſed nõ
poteſt.ſ.eadẽ l. Solutio hoc contingit hic ratione minoris eta
tis.Opp.de l.apud eum.§.j.infra,de manumiſſio.Solue vt in
2 precedẽti contrario dixi,vt in punctuatione.¶ † Quero nun-
c quid conſul habeat iuriſdictionem cõtẽtioſam?[c] * Et tenet gl.
* quod nõ.In contrarium videtur tex.in l.j.§.penul.de appella.
⁊ l.ij.de in ius vocan.⁊ hoc tenet Guli.Itẽ eſt argumentũ hic,
qđ cauſa incepta corã vno iudice,non poteſt coram alio agitari.
3 ¶ † Quero,quid ſi ille corã quo cauſa icepta eſt infirmatur,an
poterit corã alio agitari? Et videtur quod ſic,vt hic dicit̃.In
cõtrariũ eſt l.ſi longius.j.de iudi.q̃ loco impediti,debet alius
ſubrogari.Quid dicẽdũ? Certe dicere potes,quod aut impedi
mentũ eſt longum vel ſperatur eſſe longum,⁊ tunc loco impedi
ti,alius eſt ſubrogãdus.Aut eſt breue,⁊ de facili ceſſans,⁊ tũc
4 poteſt collega cognoſcere,vt hic,Itẽ inducitur † ad queſtionẽ,
ſcitis,quod tabellio rogatus de ſcriptura,non poteſt alij cõ-
d mittere ſcribendum,[d] vt in authen.de tabel.§.⁊ ibi not.⁊ §.ſi e.
titu.Modo tabellio eſt impeditus,⁊ vult cauſam committere
alteri ꝑ aliũ,vel ſuã ſcripturã publicari,an poſſit? Dicit Frã.
5 Accur.ꝙ ſic per hãc l. † Item inducitur ad queſtio.quod ſi ba
iulus ſeu nuntius vnus,fuit inceptor in cauſa,quod ipſe idem
e debet eſſe in tota cauſa,[e] ⁊ nõ alius vt hic,ad idẽ.l.j.C.de ſpõ
6 tu.Et ex hoc † Concluditur aliud,quod ſi vnus baiulꝰ eſt ad
vnum banchũ deputatus,nõ debet apud aliũ citare,vt in cor-
7 pore de iud.§.nullo.vbi de hoc dicit̃. † Et hoc poteſt induci ad
multas queſtio.ſimiles,⁊ maxime ad q̃ſtionẽ quã vidi de facto
f Eps cluſinus,habebat duos vicarios[f] cauſa cuiuſdã erat ince
pta corã vno,volebat poſtea partem proſequi coram alio.Cer
8 te nõ poteſt,niſi ex cauſa,vt hic. † Inducit̃ iſta lex[g] per Jac.de
g Aret.ad queſtio.quod cõfeſſio facta coram iudice vnius ciui-
tatis,nõ poteſt mandari executioni per iudicẽ alterius ciuita-
tis.Quod probatur ſic,q̃ hic dicitur,quod ſi corã vno iudice
fuit probatum,alius nõ poteſt manumittere. Sed cõfeſſio eſt
h ſpecies[h] probatiõis,vt probatur in l.ſ3 ⁊ ſi poſſeſſori.§.pe.ſ.de
iureiu.ergo ⁊c.Quod intellige verũ,niſi forte fieret ad requi-
ſitionẽ primi iudicis, ſm ea que notantur in l.cũ quedam puel-
la.ſ.de iuriſd.om.iudi.De hoc not.per Cyn.in l.C.de confeſ. in
x.queſtio.

ADDITIONES.

a ALEX.¶ Manumittere.De iuramento conſulis,vide Joã no in
c.veniens.de iureiur.⁊ in Spe.de iureiur.ſed qđ ſi intrauerũt
conſulatũ ꝑtermiſſo iuramento? Dic quod q̃ malo ordine in-
trarunt,ſunt extra mittendi ⁊ puniendi.nec dicunt̃ in canonica
poſſeſſione conſulatus,vt cõcludit Bal.de pac.Conſtan.in ver.
vaſalli.lo primo,vbi tamen dicit,ꝙ in dubio ex quo ſunt publi-
ce in poſſeſſione conſulatus,preſumunt̃ canonice conſules.ar ſ.
de offi.pret.l.Barbarius.
b ALEX.¶ Authoritatẽ interponere.No.ꝙ iſta lex,etiã extẽdi
tur ad cõtentioſam iuriſd.eſt no.glo.in l.Põponius.alias inc.
ſi vn.ſ.de re iud.⁊ ibi ẽt eſt text.ſing.ſm Jmo.quod illud quod
hic dicitur vnum ex collegis habere iuriſ. inſolidum,eſt verũ,
vbi ambo ſimul in eadem cauſa fuerunt addi.
c ¶ Juriſdictionẽ contentioſam.Et dicit quod ſic,facit l.ij.§.ex
actis.de ori.iur.⁊ ꝙ habet̃ in l.iij.de arbi.eſt tex.⁊ ibi Jmo.in l.
ſi cui libertas de condi.⁊ demonſt.Ang.in l.ij.de in ius vocan.
* CLAV.¶ Unum no.ꝙ cauſa que eſt voluntarie iuriſdictionis
per citationem partis efficit̃ contentioſa.ita dicit ſingulariter
Bal.in c.de cauſis.de offi.dele.
d ALEX.¶ Committere ſcribendũ.Adde Bar.⁊ ibi dixi in l.que
dã.§.nihil.de edẽ.vide Jmo.in c.q̃m cõtra de proba.⁊ in c.cum
ſuper.de re iud.ſed qđ in notario actorũ ſi ſit abſens,an poſſit
alijs cõmittere.Bal.in l.iperator.ſ.de ſta.homi. &t ꝙ nõ,l3 iu
dex bñ põt,per id qđ habetur hic,⁊ in l.j.⁊ ij.C.de ſpon.⁊ ibi vi
de Bal.⁊ quod dixi in l.ait ꝑtor.in ſi.ſ.quibus ex cauſis maior.
e ALEX.In tota cauſa.Et vide omnino no.per Bar.i l.j.§.ſi plu
res.ſ.de exerci.⁊ Inſt.de actio.§.quadru.ſed Ant.in c.cũ dile-
cti.de dolo ⁊ cõt.tenet qđ ſic,⁊ dicit tenere domi.de Ro.ſua con
cluſ.ccclxx.⁊ ſic videt̃ contra Bar.hic,quem ipſe Ant.non alle.
Et vide Bal.hic in xv.q.
f P.PAV.P.¶ Habebat duos vicarios.Vide late Deci.in c.pru-
dentiam.de offi.deleg.
g POMA.¶ Inducit̃ iſta lex.vide Bar.i l.diuus.ſ.de cuſt.reorũ
h ALEX.¶ Eſt ſpecies.Vide Bal.in l.a diuo Pio.§.ſententiã.
ſ.de re iudi.Anto.in c.ſi.de confeſ.

De officio præfecti prætorio. Rubrica xj.

LEX VNICA.

Breuiter. Diuidit̃ i duas ptes.Prio
ponit,vñ ſumpſit originẽ of-
ficiũ ꝑfecti ꝑtorio.Scđo tractat de ꝑuilegijs q-
buſdã,eidẽ cõceſſis. Scđa ibi,his cunabulis. ⁊
breuiter hoc intẽdit.A ſnĩa ꝑfecti ꝑtorio nõ ap
* pellat̃,l3 poſſit peti in inte.reſt.* h.d. Scitis,ꝙ
q̃tuor ſunt iſte dignitates,vt no.in l.j.§.j.ſ.de off.eiꝰ cui mã.eſt
iuri.⁊ iõ gl.in hmõi titulis,ſemper venit exponẽda q̃ ſunt iſti q̃
a hñt has dignitates.No.hic optimã glo.ꝙ iſti ꝑfecti eqparant̃[a]
Cardinalibꝰ,⁊ Epis,quod eſt no.propter multa ⁊ ideo not.eã.

ADDITIO.

a ALEX.¶ Eqparant̃.Adde gl.in l.ſpãle.C.de epi.aud.Et facit
ꝙ a ſnĩa Epi vel Cardinalis,nõ poſſit appellari credere hoc ve
rũ i cardinalibꝰ legatis de latere,cũ illis hoc ꝑcipuũ ſit,vt cre
dat̃ eorũ ſimplici verbo,⁊ viue vocis oraculo,vt not.gl.in c.ſi-
cut nobis.de ſen.excõ.Spe in tit.de le.§.supereſt.ver.quid ſi le
gat.iuriſ.⁊c.⁊ Barto.in l.vnica.C.de ſuperindi.lib.x.Bald.in l.
ſi qua per calumniã.C.de epi.⁊ cle.in l.j.C.de mã.prin.⁊ in l.exẽ
plo.C.de prob.Ant.in c.ꝙ ſuper his.de fide inſtrumento.⁊ de
hoc omnino no.Mod.in l.cõſtitutiões.ſ.de ap.⁊ in l.ex cõſenſu